

אמר עזמות...

הידעתם, רבותי, מי הוא הציוני?

היותר גדול והיותר פעיל עכשיו בעולם? לא ויצמן ולא סוקולוב ואף לא ז'בוטינסקי ואחימאיר, אלא נחשונא מי?—זהו הציטור מברלין, הציוני „פאר-אכסלנס“, המשלח עכשיו אלפים מיהודי גרמניה „נאך פלשתינה“ ישר לא”י...

ולאות הכרה על מפעלו הציוני הכביר הזה, הנני מציע למנהלי הקרנות שלנו ולכלל ישראל לרשם את הציטור „ני.י.ב.ס.פ.ד.ה.ז.ה.ב.“ ומובטחני כי אחבי יתרמו את כספם ברצון, כי עולה היטלר ב„חיבת ציון“ על גראבי-סקי וגדולה העליה ההיטלרית מהעליה הרביעית... וכבר אמרו חכמים: גדולה הסרת הטבעת, והמן אחד יכול לעשות לפעמים יותר מעשרה מרי דכי ומעשרים שליחי קרן היסוד וקרן הקימת....

וידוע הצדיק ר' היטלר את נפש ה„יאהודים“ שלו, שהם מנשקים לשבט ומושיטים לחי שניה למכים, ואינם רוצים ללכת ולזוז ממקומם, כאותו „הסוס הרע“, להבדיל, שהוא מתעקש ואינו רוצה „ללכת בענלה“ עד שלא מרימים עליו את השוט ומצליפים אותו יפהיפה על אחוריו...

ולפיכך אין אני מתמרמר כל כך על החדשות המתרגשות ובאות אלינו ממדינת ההיטלרים, ואר-

בא... וכל כך למה?—מחמת שזה דרכם של הגרמנים „שלנו“: כל זמן שהם נמצאים בגרמניה הרי הם נחשבים ליהודים אמתיים, כלומר לזרים: את המיניסטרים היהודים הראטינואים מרצחים לעיני השמש, את הפרופיסורים שלהם מגרשים כטמאים וכנצר נתעב ואת הסטודנטים היהודים מכים מכות רצח בכל המכללות... ואולם, משדרכה רגל יהודי גרמני על אדמת ישראל, מיד הוא נעשה גרמני טהור, הנושא ברמה את הדגל היונקרי „דייטשלאנד אי-בער אללעס“, מדברים בלשון הגרמנית בעקשנות יהודית ובלא שמץ פסול, הלילה של עברית — והאוניברסיטה שעל הר הצופים הלא תוכיח!

אין זאת כי אם הארמון של הקסרית הנצב על נקודה גבוהה, מעל רמת יוסף, על ראש אמנה הנשקף על פני הישימון והמכללה—אין זאת כי אם הוא המשפיע ומאציל מרוחו ההר-הנצולרית על הפרופיסורים והרוצנטים שלנו.

ולא להנם אמר פעם פרופיסור עברי למדעי-הרוח: כי תמצאו פעם בארצנו ציוני גרמני, תגדרו קצת בכשרו ומצאתם בו את היהודי הציוני או הרומי: אם ימצא בכ”ו שהוא

גרמני אמתי... בדקו את מוחו, ואם יתברר שהוא בריא בשכלו, ראוי הנהו בלי שום ספק לשימו בבית הנכאות ב„בצלאל“ או בתערוכה בתוך ויטרינה מיוחדת בתור אכסמפלר מיוחד במינו...

אין מה לדבר: היטלר הוא לא רק קנצלר כי אט גם „קינצלר“ גדול להביא את היהודים הגרמנים לא”י.

ובכן, השיללינג הראשון להרשמתו של היטלר בספר הזוהב שמור עמי בכיסי, אדוני הגובה!

והנה

בשבוע זה נפגשתי בשני תיירות גרמנים בני דת משה, שנקלעו בדרך אקראי לתלאיב, ובאין ברירה התאכסנו עמי במלון יהודי אחד. אגב שיחתנו בערב על „העיר העברית הראשונה“ נודע להם כי זו נבנתה ברובה ב„כר“ וב„קרדיטים“ ובעבודה עברית טהורה, מאה למאה.

למחרתו בכקר שאל בעל המלון מאת האורחים האלה, כנהוג: „האבען זי גוט געשלאפען“? — לא, אדוני, ענה אחד מהם, לא ישנתי כל הלילה.

— מדוע?! — שאל בעל המלון בבהלה — הכי מצא הלילה איזה דבר?...

— „ניין, ניין!“ — לא! — השיב האורח — אבל שכבתי כל הלילה והשכתי: מילא, ה„אוסט“ יודען“ (יהודי המזרח, כנוי בברלין ליהודי רוסיה ועוד הבאים לגרמניה) יודעים „סחר-סכר“, זהו

דבר ידוע, אבל שיהודים יוכלו לכנות עיר שלמה כ”א על החול וכלי עזרת ערבים וכלי כסף, את זה לא יכולתי להבין כל הלילה.

— „בלי כסף!“... הוסיף הגרמני הזה בתמהון ודפק על מצחו בידו כמבקש פתרון להידה זו.

ישוב

מעשה בשני יהודים, אחד עור ואחד פקח בשתי עיניו, שנסעו יחד והגיעו לאכסניה שעל יד הדרך. ומכיון שחלש לכם מרעב הזמינו שניהם קערה אחת מלאה חריטים (קרעפלאך בלע”ז) מלאים גבינה וטובלים בחמאה, והתנו ביניהם תנאי קודם למעשה: „אל הטוף! כ”א מהם רשאי ליטול מהקערה רק „קרעפל“ אחד בכל פעם.

ואולם כשנגשו לאכילה, נטל העור וחטף שנים ושלושה חריטים בלגימה אחת, עד כדי מח נק ממש. השני ישב, הביט ושתק. וכי מה אפשר לעשות ל„סני נהור“?

פתאום קם העור ממקומו והעיף לחברו סטירה כרבעי על לחיו עד שניתזו ניצוצות משתי עיניו, וראה את קראקו ואת פדן ארם ואת הסבר הא שלו בעולם החווא.

— „האי מאי?“ — נשתומם וגמגם סו”ס היהודי המוכה. — „הוא עורנו שואל: „למה?“ הוולל וסובא הלזה?“ — רתח הסומא — „בשאני לוקח שנים ושלושה חריטים בבת אחת והוא שותק, מסתמא לך קח הוא חמשה בבת אחת, הלואי שיחונק! והיכן הוא ההסכם?“

סיפור המעשה הזה עלה בזכרוני בקראי

בשבוע זה ע”א ההתנפלות החריפה של העתונים הערבים שלנו על האמיר וע”א „מכת-הלחי“ שקבל מהם בענין עבה”י וביהוד בענין הסעודה הגדולה שהכין, כיד המלך, לנכבדי העדה ולשרי המלוכה לכבוד „גוראל-כבדה“ שלו:

— אם האפנדים שלנו כאן — צועקים העתונים מבני דודנו ומשכנינו בעבה”י מערבה — נוטלים כאותו העור מתוך הקערה הסהיונית „שנים ושלושה חריטים“ בעד „כברת ארץ“ שלהם כאן, מסתמא בולע האמיר הפקח „חמשה חריטים“ בעד ה„מעבר יבוק“ שלו שם...

ולפיכך — טראך! הרי לך הפגנות ונרגנות, הכרזות והפרזות, התקפות והקפות של הרב המופתי ור’ משה קזימא אשר במקלו עבר את הירדן; מכאן כל ה„ויצעקו“ וכל הטררם שהקים עשורבך עשו ביפו, וכל ה„שיילוי-בילוי“ והאנדרלמוסיא ר”ל שבין שני עברי הירדן, בין בני עמון ומואב ובני אדום וישמעאל — ושלום על ישראל!...

לך הערב?

— אל אולם מוגרבי, עניתי לה, לנשף הזמרה של שרה אסנת הלוי, זו התימניה... — מה?! זוהי תימניה? — שואלת בת לוחיתו בתמהון — לא רוסית? — ומה איפוא כל הבהלה שם אצל חלון הכרטיסים?

בקיצור, התיאטרון של מוגרבי היה באותו ערב מעין „מקדש מעט“ של האמנות. מצאתי את כל ה„ארטיגריה הכבדה“ של הספרות והעתונות,

הבקורת וכרטיסי-הכבוד, מביאליק ועד ידידיה, כל „הבימה“ כלה, מגנסין ועד אחרון „המטא-טאים“, ראשי המטות של המערכות עם כל הלבלרים למיניהם, אחד מהם לא נעדר.

לא רחוק מאתי ישבה העסיסיית שצבעה הפעם את שערה היוקד בצבע העסיסי. מתוך קהל היושבים בצבצו שני ראשים גבוהים: אחד מתולתל של „ראובנס“ שלנו וראש חלק של אנדתי, אמן הרקוד ויוצר „הפילם“ העברי האמתי בארצנו.

וה’ זימן לי לשמאלי אותה הכתורה המורחית מירושלים, חסידה נלהבת של ברכה צפירה, שבאה לא שמע כי אם להשוות... בין שרה וצפירה!

עוד לפני הרמת המסך, „התנפלה“ עלי ממש והתנוללה עלי בטענה עצומה — למאי מלאים העתונים שלנו תהלות ותשבחות על כל זמר ומזמרת בטרם זכו לראותם ולשמע את קולם על הבמה? — לא פגשתי, היא אומרת, בעתון אף סרט אחד שלא יהיה „טוב ומצוין“, ואין מזמר ומנגן שהוא לא „ווירטואוז“ בעתונכם...

— הדבר טבעי מאד, עניתי לה לשכך חמה, אצל „דון-דואן“ אין אשה מכוערה ולפני שכור אין יין רע...

ומי שהוא מן הצד זרק פתאום: — אבל יש כרטיסי-כבוד ומודעות!...

(הסוף בעמוד ז')

קיצור הדברים, כשהורם המסך, נראה שה-